

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 619 / 23.10.2023

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru instituirea unei
scheme de ajutor de stat pentru susținerea activității
crescătorilor din sectorul vacilor de carne și al bivolițelor,
în contextul crizei provocate de agresiunea
Rusiei împotriva Ucrainei**

Analizând propunerea legislativă pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul vacilor de carne și al bivolițelor, în contextul crizei provocate de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei (b619/25.10.2023), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/5372/30.10.2023 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1095/31.10.2023,

Biroul permanent al Senatului

CONSILIUL LEGISLATIV

699

4.12.2023

În temeiul art. 2

alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare, instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul vacilor de carne și al bivolițelor, în contextul crizei provocate de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei, valabilă până la data de 31 decembrie 2024.

Potrivit Expunerii de motive, „se propune instituirea unui ajutor de stat în scopul compensării pierderilor generale de creșterea prețurilor care să se acorde crescătorilor de animale care dețin vaci de carne și bivolițe. În acest sens, valoarea totală maximă a schemei de ajutor de stat se stabilește la suma de 30.865.775 lei, echivalentul a 6.265.000 euro, cuantumul ajutorului de stat care se acordă beneficiarilor fiind de 70 euro/ cap vacă de carne/ bivoliță. În măsura în care după expirarea termenului de depunere a cererilor, rămân sume nefolosite din valoarea

totală, se propune împărțirea acestora beneficiarilor proporțional cu numărul capetelor de vacă de carne/bivolită”.

2. Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta nu respectă structura prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate, printre altele, impactul financiar asupra bugetului general consolidat și nici informații cu privire la consultările derulate.

În consecință recomandăm revederea și completarea corespunzătoare a instrumentului de motivare.

5. Din punct de vedere al **dreptului european**, propunerea legislativă nu constituie transpunerea unui document juridic european și nici nu are drept finalitate crearea cadrului juridic necesar punerii directe în aplicare a unui regulament european, dar are legătură cu reglementările în domeniul **Politicii agricole comune**, precum și cu **Politica în domeniul concurenței, segmentul legislativ - Ajutoare de stat și alte subvenții**.

În raport de obiectul de reglementare al propunerii legislative, subliniem că, potrivit **art. 108 alin. (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, denumit în continuare T.F.U.E.**, statele membre trebuie să informeze Comisia Europeană, *denumită în continuare, Comisia*, în timp util pentru a-și prezenta observațiile cu privire la proiectele care urmăresc să instituie sau să modifice ajutoarele de stat. În cazul în care Comisia constată că ajutorul acordat de un stat sau prin intermediul resurselor de stat nu este compatibil cu piața internă, în conformitate cu **art. 107 din T.F.U.E.** sau că acest ajutor este utilizat în mod abuziv, aceasta hotărăște desființarea sau modificarea ajutorului de către statul în cauză.

Totodată, menționăm că, potrivit **art. 2 alin. (1)¹ din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene**, orice proiect de acordare a

¹ „Art. 2 (1) Cu excepția cazului în care se prevede altfel în regulamentele adoptate în temeiul articolului 109 din TFUE sau în temeiul altor dispoziții relevante din acesta, orice proiect de acordare a unui ajutor nou se notifică în timp util Comisiei de către statul membru în cauză. Comisia informează fără întârziere statul membru în cauză asupra primirii notificării”.

unui ajutor nou, se notifică în timp util Comisiei Europene de către statul membru în cauză, furnizând în notificare toate informațiile necesare pentru a permite acesteia să adopte o decizie. Mai mult, ajutorul care trebuie notificat în temeiul art. 2 alin. (1) nu poate fi acordat decât în cazul în care Comisia a adoptat, sau se consideră că a adoptat, o decizie de autorizare a acestuia.

6. Referitor la cadrul general privind **procedurile naționale** în domeniul ajutorului de stat, precizăm că acesta este reprezentat de **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014**, privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare. Prin urmare, este necesar să fie avut în vedere faptul că măsurile legislative preconizate prin proiect **trebuie să se conformeze și prevederilor respectivei ordonanțe de urgență.**

Astfel, potrivit prevederilor art. 7 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014, *orice proiect de măsură susceptibilă să reprezinte ajutor de stat sau ajutor de minimis, întocmit de furnizor/initiator, după caz, se transmite Consiliului Concurenței, însoțit de analiza de oportunitate, urmând ca acesta să emită un aviz privind conformitatea, corectitudinea și îndeplinirea obligațiilor prevăzute de legislația europeană în domeniul ajutorului de stat.*

Având în vedere considerentele exprimate *supra*, se impune completarea în mod corespunzător a prezentului demers legislativ.

7. Cu privire la soluția legislativă propusă prin prezentul proiect, relevăm că, în prezent, este **în vigoare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2023** privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul bovin, în anul 2022, în contextul crizei provocate de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 110/2023, prin care **a fost instituită, deja, o schemă de ajutor de stat²** pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul bovin, **valabilă până la data de 31 decembrie 2023, în valoare totală de**

² În data de 28 octombrie 2022, Comisia Europeană a adoptat cea de-a doua modificare a Cadrului temporar de criză pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, **C(2022) 7.945 final**, denumit în continuare *Cadrul temporar de criză*, care cuprinde, printre altele, *măsuri de ajutor de stat sub formă de granturi, care vor permite menținerea activității în cadrul exploatațiilor zootehnice afectate, iar solicitarea de autorizare a unor noi scheme de ajutor de stat în baza acestuia adresată Comisiei Europene trebuie realizată cât mai repede pentru a putea beneficia de un termen cât mai extins de implementare, termenul maxim permis de Cadrul temporar de criză pentru acordarea ajutoarelor de stat în baza acestuia fiind data de 31 decembrie 2023.*

217.756.000 lei, schemă ce a fost aprobată de Comisia Europeană prin Decizia Comisiei C (2023) 574 din 19 ianuarie 2023.

Menționăm că, o mare parte din dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/2023 prezintă conținut normativ similar cu dispozițiile prezentei propuneri legislative, cu diferența că, în cazul cuantumului ajutorului de stat care se acordă beneficiarilor, conform prevederilor art. 6 alin. (2) din respectiva ordonanță de urgență, este de **73 euro/cap vacă adultă**, schema fiind valabilă până la data de **31 decembrie 2023**, față de schema de ajutor de stat propusă prin prezentul proiect care vizează un cuantum al ajutorului de stat de **70 euro/cap vacă de carne/bivolită**, cu aplicabilitate până la data de **31 decembrie 2024**.

Ca urmare, este de analizat dacă nu există riscul creării unui paralelism legislativ între ordonanța de urgență menționată anterior și prezentul proiect, în ipoteza în care prezentul proiect va intra în vigoare înainte de expirarea valabilității schemei de ajutor de stat reglementată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2023, respectiv data de 31 decembrie 2023.

8. La titlu, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, precum și pentru evitarea repetiției, acesta va debuta astfel: „**Lege privind ...**”.

9. Referitor la formula introductivă, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, aceasta va debuta astfel: „**Parlamentul României ...**”.

10. La art. 1 alin. (1), pentru rigoare normativă, recomandăm înlocuirea sintagmei „Prezenta lege instituie schema de ajutor de stat” cu sintagma „Prezenta lege instituie **o schemă** de ajutor de stat”.

La **alin. (2)**, pentru rigoarea exprimării, sugerăm ca sintagma „Prezenta Schemă” să fie înlocuită cu termenul „**Schema**”.

Totodată, referitor la expresia „*schema de ajutor de stat se aplică cu respectarea prevederilor Secțiunii 2.1 - Cuanțumuri limitate ale ajutoarelor, pct. 56 din Comunicarea Comisiei Europene - Cadrul temporar de criză pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei (2022/C 426/01³) publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C426 din 9 noiembrie*”, semnalăm că, respectivele **norme au fost înlocuite prin dispozițiile Comunicării Comisiei - Cadrul temporar de criză și de tranziție pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei**

³ Conform doctrinei, normele Comunicărilor Comisiei Europene reprezintă acte de natură politică *care nu au caracter normativ și nu produc efecte juridice*. Comisia Europeană ia inițiativa de a publica o comunicare atunci când dorește să își expună punctul de vedere asupra unui subiect de actualitate.

împotriva Ucrainei (2023/C 101/03), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C101 din 17 martie 2023.

În plus, pentru respectarea uzanțelor normative, propunem eliminarea datelor de publicare în Jurnalul Oficial a actului european invocat.

La **alin. (5)**, pentru respectarea uzanțelor normative, sintagma „articolul 108 alineatul (3)” se înlocuiește cu sintagma „**art. 108 alin. (3)**”.

La **alin. (6)**, semnalăm în redactarea actuală, caracterul incomplet al normei, respectiv „Schema se aplică pe întreg teritoriul României”, pentru corelare cu prevederile art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014, cu modificările și completările ulterioare, fiind de analizat completarea textului, în funcție de intenția legiuitorului, astfel „Schema se aplică pe întreg teritoriul României, **după autorizarea de către Comisia Europeană a ajutorului de stat**”.

La **alin. (7)**, pentru o exprimare adecvată în context, având în vedere dispozițiile **alin. (1)**, recomandăm înlocuirea sintagmei „sunt responsabile cu implementarea prezentei scheme” cu sintagma „sunt responsabile cu implementarea **Schemei**”.

11. La art. 2 lit. a), pentru respectarea normelor de tehnică legislativă care nu permit utilizarea parantezelor pentru redarea unor explicații, abrevierea „(BND)” va fi înlocuită cu expresia „**denumită în continuare BND**”.

De asemenea, pentru rigoare normativă, este necesară eliminarea sintagmei „European” din cadrul titlului regulamentului invocat, astfel: „(...) Regulamentul (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al **Consiliului din 9 martie 2016 (...)**”.

Totodată, referitor la norma propusă la **art. 2 lit. a)**, în vederea respectării unității terminologice cu dispozițiile de *lege lata* ale altor acte normative din domeniu, sintagma „potrivit art. 1 pct. 5 din Norma sanitară veterinară” se va scrie „potrivit art. 1 pct. 5 din Norma **sanitar-veterinară**”.

Semnalăm că norma preconizată la **lit. c)**, este insuficient de clară, neînțelegându-se din cuprinsul instrumentului de prezentare și motivare, motivul ce privește limitarea definiției expresiei „crescător de animale” la posibilitatea accesării schemei de ajutor de stat doar de către „persoana fizică, persoana juridică, în calitate de proprietar de animale și/sau proprietar de exploatație”. În acest sens, precizăm că este necesară revederea respectivei norme, cu atât mai mult cu cât la definiția expresiei „schemă de ajutoare”, prevăzută la **lit. e)**, se face referire la faptul că „pot fi acordate ajutoare individuale întreprinderilor”, iar la **anexa nr. 1, la pct. 1** sunt vizate „persoane

fizice, persoane juridice, PFA/ÎI/ÎF și societatea agricolă potrivit Legii nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare”. Recomandăm atât completarea în mod corespunzător a Expunerii de motive cu argumentele necesare, cât și reformularea corespunzătoare a normei, astfel încât respectivele noțiuni să fie corelate în cuprinsul proiectului.

12. La art. 4, care vizează criteriile de eligibilitate pe care respectivii beneficiari trebuie să le îndeplinească pentru a putea primi ajutorul de stat prevăzut la art. 1 alin. (1), pentru rigoarea și precizia normei juridice, sugerăm înlocuirea sintagmei „beneficiarilor care îndeplinesc următoarele criterii de eligibilitate” cu sintagma „beneficiarilor care îndeplinesc **în mod cumulativ** următoarele criterii de eligibilitate”.

De asemenea, pentru înțelegerea mai clară a textului, sugerăm introducerea la lit. a), a unui număr minim de „vacii de carne și/sau bivolițe” care trebuie să fie deținute de către beneficiarii schemei de ajutor de stat. Totodată, pentru corelarea cu restul dispozițiilor din cuprinsul proiectului de act normativ, sugerăm redarea sintagmei „înscrisă în BND” sub forma „**înregistrată în BND**”.

Totodată, pentru rigoarea redactării, sintagma „până la 1 octombrie 2023” se va înlocui cu sintagma „până la **data de 1 octombrie 2023**”. Observația este valabilă și pentru lit. b).

La lit. c), pentru rigoarea redactării, abrevierea „APIA” va fi redată astfel: „**Agencia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, denumită în continuare APIA**”.

Referitor la norma preconizată la lit. g), sugerăm revederea textului prin care se stabilește ziua de 24 februarie 2023, ca ultimă dată la care se verifică înregistrarea în evidențele Oficiului Național al Registrului Comerțului a mențiunilor în ceea ce privește reorganizarea, lichidarea sau falimentul ori, în cazul persoanei fizice, în situația în care nu a fost emisă o decizie definitivă a instanțelor judecătorești de constatare a falimentului, în raport cu prevederile art. 1 alin. (1) din proiect care prevede instituirea schemei de ajutor de stat pentru **susținerea activității crescătorilor din sectorul vacilor de carne și bivolițelor, valabilă până la 31 decembrie 2024**, în sensul menționării motivului pentru care această dată este utilizată ca dată de referință.

13. La art. 5 alin. (1), pentru claritatea normei, recomandăm introducerea unei norme de trimitere care să facă referire la beneficiarii care trebuie să întrunească criteriile de eligibilitate prevăzute la art. 4.

14. La **art. 7 alin. (3)**, pentru asigurarea caracterului complet al normei, recomandăm detalierea sintagmei „valoarea ajutorului de stat se reduce proporțional pentru toți beneficiarii” în sensul precizării criteriului pe baza căruia se aplică regula proporționalității.

15. La **art. 11**, pentru corelare cu restul dispozițiilor care conțin termenul „beneficiari”, recomandăm folosirea substantivului „Beneficiarul” la forma de plural, urmând ca textul să fie reformulat în mod corespunzător. Formulăm prezenta observație pentru toate situațiile similare.

16. La **art. 12, la alin. (1)**, pentru precizia și claritatea normei, potrivit normelor de tehnică legislativă, sintagma: „conform prevederilor Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare”, va fi completată prin indicarea elementelor structurale vizate.

Observația este aplicabilă tuturor situațiilor similare din proiect, acolo unde contextul o impune.

La **alin. (8)**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, recomandăm înlocuirea sintagmei „ce reprezintă” cu sintagma „care reprezintă”.

17. La **actualul art. 15**, pentru respectarea uzanțelor normative, textul va fi reformulat astfel:

„Art. 15. - Prezenta lege intră în vigoare la 10 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I”.

18. La **anexa nr. 1, la pct. I**, semnalăm o neconcordanță între modul de redactare a sintagmei „PERSONE FIZICE, PERSONE JURIDICE, PFA/ÎI/ÎF și SOCIETATEA AGRICOLĂ” de la **primul paragraf** și formularea „Denumire PF/PJ/PFA/III/IF/SOCIETATE AGRICOLĂ” de la **rândul 01 din primul tabel**.

Astfel, pentru unitate în redactare cu textul de la **primul paragraf**, unde sunt utilizate abrevierile „ÎI” și „ÎF”, este necesară utilizarea aceluiași abrevieri.

În plus, referitor la denumirile și abrevierile utilizate în cuprinsul proiectului, reamintim că acestea trebuie explicitate la prima utilizare, urmând ca în restul actului normativ să fie menționate doar abrevierile, fără a mai fi reluate denumirile în ansamblul lor.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 1099/22.11.2023

O.U.G. nr. 3/2023

M. Of. nr. 116/9 feb. 2023

Ordonanță de urgență privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul bovin, în anul 2022, în contextul crizei provocate de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei

aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 110/2023

M. Of. nr. 396/9 mai 2023

1 modificări prin

L. nr. 110/2023

M. Of. nr. 396/9 mai 2023

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/2023 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul bovin, în anul 2022, în contextul crizei provocate de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei

aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 3/2023 și modifică art. 2, art. 4 lit. e), art. 5 alin. (1) lit. d) pct. (i) și art. 5 alin. (1) lit. d) pct. (ii) prima liniuță; introduce art. 4_1, o nouă liniuță la art. 5 alin. (1) lit. d) pct. (ii) după a treia liniuță, alin. (1_1) la art. 5; abrogă nr. crt. 6.2 din anexa nr. 1 pct. IV

2 aprobată cu modificări și completări prin

L. nr. 110/2023

M. Of. nr. 396/9 mai 2023

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/2023 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul bovin, în anul 2022, în contextul crizei provocate de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei